Olimpiada interdisciplinară CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(Limba și Literatura Română și Religie - LICEU)
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
Probă scrisă
29 martie 2025

Clasa a XII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

PARTEA I **40 de puncte**

Se dă textul:

Am fost ca nerodul din poveste
Ce cără soarele cu oborocul
În casa-i fără uși, fără ferestre...
Și-și blestema întunerecul și nenorocul.
Ieșeam cu ciubărele minții, goale, afară,
În lumină și pară,
Și când mi se părea că sunt pline,
Intram, răsturnându-le-n mine.
Așa ani de-a rândul
M-am canonit să car lumina cu gândul...
Atunci ai trimis îngerul tău să-mi arate
Izvorul luminii adevărate:
El a luat în mâini securea durerii
Și-a izbit năprasnic, fără milă, pereții.
Au curs cărămizi și moloz puzderii,
S-a zguduit din temelii clădirea vieții,
Au curs lacrimi multe și suspine,
Dar prin spărtura făcută-n mine,
Ca printr-un ochi de geam în zidul greu,
Soarele a năvălit înlăuntrul meu.
Și cu el odată,
Lumea toată...
Îngerul luminător a zburat aiurea,
Lăsându-și înfiptă securea;
Cocioaba sufletului de-atuncea însă-i plină
De soare, de slavă și de lumină.

Vasile Voiculescu, *Luminătorul*

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat. **20 de puncte**

1. Notează două motive poetice din textul dat. **4 puncte**
2. Precizează două atitudini diferite ale eului liric, ilustrându-le cu secvențe din text. **4 puncte**
3. Explică, în 40 – 60 de cuvinte, transformarea spirituală a omului surprinsă în text. **4 puncte**
4. Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, semnificația titlului poeziei citate. **4 puncte**
5. Comentează două metafore, la alegere, din text. **4 puncte**

B. Redactează un eseu de minimum 200 de cuvinte despre simbolul cultural al luminii, valorificând textul dat și experiența ta culturală/religioasă. **20 de puncte**

În redactarea eseului, vei avea în vedere:
– prezentarea simbolului luminii în viziunea ta; **6 puncte**
– ilustrarea semnificațiilor simbolului prin două secvențe comentate din textul dat; **4 puncte**
– valorificarea a două experiențe culturale/religioase; **6 puncte**
– dezvoltarea unui punct de vedere original asupra temei. **4 puncte**

PARTEA a II-a **40 de puncte**

Se dă textul:

Când Îi spun lui Dumnezeu «Miluiește-mă!» port în conștiința și în inima mea atât pe oameni, cât și lumea întreagă. A fi singur cu Dumnezeu, singur înseamnă acum a fi plin de iubirea pe care Dumnezeu o are pentru toți oamenii; singur cu Dumnezeu și unit cu toți. Lumina lui Dumnezeu este atotcuprinzătoare; în El îi văd pe ceilalți; privindu-L îi privesc pe ceilalți. Nu mai sunt doar un om neutru care nu face rău celorlalți. Ci, în măsura în care înaintez în iubire, trec la o etapă pozitivă, văzând taina celorlalți, devenind tot mai conștient de responsabilitățile mele față de ei. Mă simt obligat să fac ceva pentru ei, să-i ajut să-și rezolve greutățile vieții, problemele lor spirituale, să-i fac să guste bucuria în Dumnezeu. Oamenii sunt atât de împovărați, atât de chinuiți de probleme interioare și exterioare. Sunt extraordinar de complecși; sensibili la fiecare situație. Oamenii sunt foarte chinuiți astăzi; trebuie să îi ajutăm. Dar pentru aceasta e nevoie de o mare iubire. În iubire omul este bun; în iubire omul se dezvăluie. În fața iubirii mele, el se deschide, se liniștește, devine calm. Acum există cineva care-l iubește, care e plin de atenție față de el: se liniștește, se dezvăluie așa cum este; își descoperă temeiul său adevărat. Atunci cunosc omul prin iubire.

M.A. Costa de Beauregard, D. Stăniloae, *Mică dogmatică vorbită: dialoguri la Cernica*

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat. **20 de puncte**

1. Transcrie, din textul-suport, două afirmații care exprimă efectul manifestării iubirii față de ceilalți oameni. **4 puncte**

2. Menționează două obligații morale pe care autorul consideră că le are față de oameni. **4 puncte**

3. Precizează sensul afirmației *singur cu Dumnezeu și unit cu toți* în contextul dat. **4 puncte**

4. Prezintă, în 40–60 de cuvinte, viziunea autorului asupra relației dintre iubire și responsabilitate față de oameni și față de lumea întreagă. **4 puncte**

5. Comentează, în 40-60 de cuvinte, secvența: *Când Îi spun lui Dumnezeu «Miluiește-mă!» port în conștiința și în inima mea atât pe oameni, cât și lumea întreagă*. **4 puncte**

B. Redactează un eseu, de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți *valoarea iubirii ca liant între sacru și profan*, valorificând experiența ta culturală și/sau religioasă. **20 de puncte**

În redactarea eseului, vei avea în vedere următoarele:

- corelarea conținutului textului cu reperul tematic propus; **6 puncte**
- valorificarea a cel puțin două concepte specifice din sfera valorilor religioase; **6 puncte**
- enunțarea a două judecăți de valoare care să valorifice experiența culturală și/sau religioasă; **6 puncte**
- dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei. **2 puncte**

REDACTARE **10 puncte**

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:

- existența părților componente; **2 puncte**
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); **6 puncte**
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); **1 punct**
- respectarea limitelor de cuvinte. **1 punct**